

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตาม โครงการหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำการศึกษาข้อมูลกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จำนวน 319 คน จาก 36 กลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความคาดหวังและปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจกับตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติ และด้านร่วมติดตามและการประเมินผล โดยผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยเป็น 7 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว การได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ การดำรงตำแหน่งทางสังคม ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความคาดหวังผลตอบแทน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ

ส่วนที่ 4 ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ส่วนที่ 7 ข้อมูลจากพัฒนาการอำเภอและพนักงานส่วนตำบล ซึ่งผู้วิจัยมีความต้องการรายละเอียดสำหรับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงทำการศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ส่วนที่ 1 ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล

ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว การได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ การดำรงตำแหน่งทางสังคมและระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่าง 319 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	104	32.6
	หญิง	215	67.4
	รวม	319	100.0
2. อายุ			
	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	22	6.9
	31 – 40 ปี	98	30.7
	41 – 50 ปี	148	46.4
	51 ปีขึ้นไป	51	16.0
	รวม	319	100.0
3. ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	148	46.4
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	132	41.4
	อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	39	12.2
	รวม	319	100.0
4. รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว			
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	124	38.4
	5,001 – 9,000 บาท	130	40.8
	มากกว่า 9,001 บาท	65	20.4
	รวม	319	100.0
5. การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ			
	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	28	8.8
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	213	66.8
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	78	24.5
	รวม	319	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ตำแหน่งทางสังคม			
	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	202	63.3
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	117	36.7
	รวม	319	100.0
7. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม			
	ต่ำกว่า 1 ปี	21	6.9
	1 – 2 ปี	124	38.9
	3 – 4 ปี	109	34.2
	5 ปีขึ้นไป	64	20.1
	รวม	319	100.0
8. การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล			
	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	123	38.6
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	143	44.8
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	53	16.6
	รวม	319	100.0

เพศ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 โดยเป็นเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6

อายุ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 41 - 50 ปี มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมาในช่วง 31- 40 ปีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 และเป็นผู้มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ในขณะที่สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีเพียง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมา มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาหรือปวช. จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 ในขณะที่ส่วนน้อยมีการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว 5,001 – 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.4 และรายได้มากกว่า 9,001 บาท มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นอย่างน้อยอีกหนึ่งกลุ่มแต่ไม่เกิน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรมีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมาเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆอีกตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนน้อยที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นใดอีกนอกเหนือจากการเป็นสมาชิกกลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตำแหน่งทางสังคม สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง ได้แก่ เป็นประธานหรือกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นประธานหรือกรรมการกลุ่มผลิตภัณฑ์และเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขหรืออื่นๆ จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 สำหรับสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ใดๆ หรือเป็นเฉพาะสมาชิกในโครงการฯ มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7

ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกในช่วง 1 - 2 ปีและช่วง 3 - 4 ปี ซึ่งมีจำนวน 124 คน และจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 และร้อยละ 34.2 ตามลำดับ รองลงมาเป็นผู้มีอายุสมาชิกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และเป็นผู้มีอายุการเป็นสมาชิมน้อยกว่า 1 ปี จำนวนเพียง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

การได้รับการสนับสนุนจากพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาคือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดมีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน

ผลการศึกษาวิจัย ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการคาดหวังผลตอบแทนในการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

การคาดหวังผลตอบแทน	จำนวน / ร้อยละ					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1. ได้รับความรู้เพิ่มเติม	3	21	97	143	55	319	3.55	.632
	0.9 %	6.6 %	30.4 %	44.8 %	17.2 %	100.0 %		
2. ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน	4	22	115	130	48	319	3.48	.643
	1.3 %	6.9 %	36.1 %	40.8 %	15.0 %	100.0 %		
3. ปัญหาของกลุ่มได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว	1	18	130	140	30	319	3.47	.608
	0.3 %	5.6 %	40.8 %	43.9 %	9.4 %	100.0 %		
4. สินค้าหรือสถานที่ที่เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง	5	30	122	129	33	319	3.40	.679
	1.6 %	9.4 %	38.2 %	40.4 %	10.3 %	100.0 %		
5. การดำเนินงานภายในกลุ่มมีความสะดวกรวดเร็ว	3	24	144	109	39	319	3.38	.637
	0.9 %	7.5 %	45.1 %	34.2 %	12.2 %	100.0 %		
6. ช่วยให้กลุ่มมีรายได้จากการจำหน่ายหรือให้บริการมากขึ้น	5	39	112	135	28	319	3.37	.715
	1.6 %	12.2 %	35.1 %	42.3 %	8.8 %	100.0 %		
7. จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	2	33	141	115	28	319	3.34	.667
	0.6 %	10.3 %	44.2 %	36.1 %	8.8 %	100.0 %		
8. ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการกลุ่ม	10	51	113	104	41	319	3.26	.760
	3.1 %	16.0 %	35.4 %	32.6 %	12.9 %	100.0 %		
9. มีบทบาทในกิจกรรมของชุมชน	16	42	132	94	35	319	3.22	.734
	5.0 %	13.2 %	41.4 %	29.5 %	11.0 %	100.0 %		
10. รายได้ในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น	7	52	142	82	36	319	3.18	.723
	2.2 %	16.3 %	44.5 %	25.7 %	11.3 %	100.0 %		

จากผลตาราง 3 พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการคาดหวังผลตอบแทนทุกหัวข้อ โดยพบว่าการคาดหวังผลตอบแทนเรื่อง ได้รับความรู้เพิ่มเติมสูงสุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ลำดับที่สามคือปัญหาของกลุ่มได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีการคาดหวังผลตอบแทนเรื่องรายได้ในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้นต่ำที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ตาราง 4 ระดับการคาดหวังผลตอบแทนของกลุ่มผลิตภัณฑ์ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ระดับการคาดหวังผลตอบแทน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	12	2.0 %
ปานกลาง	185	30.7 %
สูง	122	20.2 %
รวม	319	100.0 %

จากตาราง 4 พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการคาดหวังผลตอบแทนจากการมีส่วนร่วมในการจัดการตาม โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาคือระดับปานกลาง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 2.0

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจ

ผลการศึกษาปัจจัยความรู้ความเข้าใจโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจกลุ่มผลิตภัณฑ์ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ความรู้ความเข้าใจโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	จำนวน / ร้อยละ			
	ตอบถูก		ตอบผิด	
1.นตผ. ย่อมาจาก หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ *	300	94.04	19	5.96
2.การตัดสินใจว่าแต่ละชุมชนจะผลิตอะไรนั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ	265	83.07	54	16.93
3.โครงการฯ คือ การผลิตหรือการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น*	260	81.50	59	18.50
4.หนึ่งตำบล มีผลิตภัณฑ์ได้เพียงหนึ่งผลิตภัณฑ์เท่านั้น	257	80.56	62	19.44
5.ระดับการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อขึ้นบัญชีเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลฯ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ *	252	79.00	67	21.00
6.เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ คือการนำภูมิปัญญาแต่ละท้องถิ่นมาคิดค้นและพัฒนาไม่ซ้ำแบบกัน *	248	77.74	71	22.26
7.ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สินค้า บริการหรือกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแสดงศิลปะ การนำเสนอ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้านและกระทงเที่ยวเชิงอนุรักษ์ *	240	75.24	79	24.76
8.ประชาชนตำบลมีหน้าที่วิเคราะห์สภาพของตำบลในการสนับสนุนกิจกรรมหนึ่งตำบลฯ*	235	73.67	84	26.33
9.การดำเนินงานในโครงการฯ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม	191	59.87	128	40.13
10.วัตถุประสงค์ในการผลิตต้องเป็นวัตถุประสงค์ภายในจังหวัดเท่านั้น	168	52.66	151	47.34

* คำตอบที่ถูกต้อง

จากตาราง 5 พบว่าความรู้ความเข้าใจโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์พบว่าคำถามที่ตอบถูกมากที่สุด ได้แก่ นตพ. ย่อมาจาก หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตอบถูกเป็นอันดับที่หนึ่ง มีจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 ที่ถูกต้องรองลงมาคือการตัดสินใจว่าแต่ละชุมชนจะผลิตอะไรนั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 รองลงมาคือ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คือการผลิตหรือการจัดการกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 สำหรับคำถามที่กลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตอบผิดมากที่สุด คือวัตถุดิบในการผลิตต้องมาจากวัตถุดิบภายในจังหวัดเท่านั้น จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาคือ การดำเนินงานในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และประชาคมตำบลมีหน้าที่วิเคราะห์ศักยภาพของตำบลในการสนับสนุนกิจกรรมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7

ตาราง 6 ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มผลิตภัณฑ์ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวนคน	ร้อยละ
ต่ำ	13	4.1 %
ปานกลาง	145	45.5 %
สูง	161	50.5 %
รวม	319	100.0 %

จากผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยใช้คำถามแบบเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จำนวน 10 ข้อ ให้คะแนนเพื่อผู้ที่ตอบถูกข้อละ 1 คะแนนและตอบผิดให้ 0 คะแนน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือความรู้ความเข้าใจในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลาง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ลำดับสุดท้ายคือความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ผลการศึกษามีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สามารถแจกแจงรายละเอียด ได้ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

ตาราง 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด ในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

การมีส่วนร่วม ด้านร่วมคิด	จำนวน / ร้อยละ					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1.ร่วมประชุมกลุ่ม	5 1.6 %	17 5.3 %	97 30.4 %	141 44.2 %	59 18.5 %	319 100.0 %	3.73	.878
2.เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน กฎระเบียบข้อบังคับกลุ่ม	5 1.6 %	21 6.6 %	106 32.9 %	143 44.8 %	45 14.1 %	319 100.0 %	3.63	.862
3.แสดงความคิดเห็นในการ วางแผน การดำเนินงาน	4 1.3 %	27 8.5 %	124 38.9 %	121 37.9 %	43 13.5 %	319 100.0 %	3.54	.875
4.คิดค้นกิจกรรมการท่องเที่ยว หรือการผลิตสินค้า	5 1.6 %	27 8.5 %	145 45.6 %	119 37.3 %	23 7.2 %	319 100.0 %	3.40	.807
5.เสนอแนะในการปรับปรุงการ ให้บริการท่องเที่ยวหรือ คุณภาพของสินค้า	7 2.2 %	29 9.1 %	148 46.4 %	103 32.3 %	32 10.0 %	319 100.0 %	3.39	.868
6.ประสานงานกับหน่วยงาน ต่างๆหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	7 2.2 %	37 11.6 %	137 42.9 %	109 34.2 %	29 9.1 %	319 100.0 %	3.36	.883
7.อำนวยความสะดวก ได้แก่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เอกสารใน การวางแผน	6 1.9 %	28 8.8 %	165 51.7 %	101 31.7 %	19 6.0 %	319 100.0 %	3.31	.790

จากตาราง 7 พบว่ากลุ่มสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง โดยเรื่องร่วมประชุมกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือ ร่วมเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกฎระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.63 โดยการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดเรื่องประสานงานกับหน่วยงานต่างๆหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมเรื่องนี้ต่ำสุด มีค่าเฉลี่ย 3.31

4.2 การมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจ ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

ตาราง 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

การมีส่วนร่วม ด้านร่วมตัดสินใจ	จำนวน / ร้อยละ					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1.การคัดเลือกทรัพยากรของ ท้องถิ่นวัดดูดิบในการให้ บริการหรือการผลิตสินค้า	8 2.5 %	22 6.9 %	117 36.7 %	123 38.6 %	49 15.4 %	319 100.0 %	3.57	.918
2.การตัดสินใจในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของผลิต ภัณฑ์	8 2.5 %	31 9.7 %	110 34.5 %	124 38.9 %	46 14.4 %	319 100.0 %	3.53	.941
3.คัดเลือกหรือการแต่งตั้งบุคคล ในการปฏิบัติงานหรือเป็น คณะกรรมการกลุ่ม	7 2.2 %	25 7.8 %	118 37.0 %	138 43.3 %	31 9.7 %	319 100.0 %	3.50	.857
4.การตัดสินใจเลือกวิธีการและ แนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ	6 1.9 %	26 8.2 %	130 40.8 %	126 39.5 %	31 9.7 %	319 100.0 %	3.47	.849
5.การตัดสินใจเลือกแนวทาง การดำเนินงานกฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม	6 1.9 %	33 10.3 %	125 39.2 %	129 40.4 %	26 8.2 %	319 100.0 %	3.43	.854
6.การตัดสินใจเลือกกิจกรรม ของแหล่งท่องเที่ยวหรือการ ผลิตสินค้า	11 3.4 %	34 10.7 %	117 36.7 %	123 38.6 %	34 10.7 %	319 100.0 %	3.42	.938
7.กำหนดราคาค่าธรรมเนียม การบริการการท่องเที่ยวหรือ ราคาของสินค้า	12 3.8 %	34 10.7 %	127 39.8 %	107 33.5 %	39 12.2 %	319 100.0 %	3.40	.962

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับมาก โดยเรื่องการคัดเลือกทรัพยากรของท้องถิ่นวัดดูดิบในการให้บริการหรือการผลิตสินค้า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.57 รองลงมาคือการตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 โดยการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจต่ำสุดคือการกำหนดราคาค่าธรรมเนียมการบริการการท่องเที่ยวหรือราคาของสินค้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

4.3 การมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติ ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

ตาราง 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

การมีส่วนร่วม ด้านร่วมปฏิบัติ	จำนวน / ร้อยละ					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1.ร่วมฝึกอบรม รับการสาธิต	6	30	114	120	49	319	3.55	.926
	1.9 %	9.4 %	35.7 %	37.6 %	15.4 %	100.0 %		
2.โฆษณาประชาสัมพันธ์และ ร่วมจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์	8	32	109	127	43	319	3.52	.934
	2.5 %	10.0 %	34.2 %	39.8 %	13.5 %	100.0 %		
3.ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติ งาน	6	25	128	117	43	319	3.52	.890
	1.9 %	7.8 %	40.1 %	36.7 %	13.5 %	100.0 %		
4.ปฏิบัติงานตามแผนงานหรือ กิจกรรม	8	30	118	124	39	319	3.49	.914
	2.5 %	9.4 %	37.0 %	38.9 %	12.2 %	100.0 %		
5.เป็นคณะกรรมการกลุ่ม ได้แก่หัวหน้ากลุ่ม เภรัญญิก เลขานุการ	5	19	152	115	28	319	3.45	.799
	1.6 %	6.0 %	47.6 %	36.1 %	8.8 %	100.0 %		
6.ประสานงาน ขอความ ร่วมมือระหว่างกลุ่มหรือ หน่วยงานต่างๆ	8	37	153	95	26	319	3.29	.869
	2.5 %	11.6 %	48.0 %	29.8 %	8.2 %	100.0 %		
7.บริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือ สถานที่	13	67	130	81	28	319	3.14	.981
	4.1 %	21.0 %	40.8 %	25.4 %	8.8 %	100.0 %		

จากตาราง 9 พบว่ากลุ่มสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลาง โดยเรื่องร่วมฝึกอบรม รับการสาธิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.55 รองลงมาคือ โฆษณาประชาสัมพันธ์และร่วมจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ซึ่งการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติต่ำสุดคือการมีส่วนร่วมบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือสถานที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14

4.4 การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

ตาราง 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

การมีส่วนร่วมด้าน ร่วมติดตามและประเมินผล	จำนวน / ร้อยละ					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
1.ติดตามและค้นหาแนวทาง ปรับปรุงการดำเนินงานของ กลุ่มและคุณภาพผลิตภัณฑ์	10 3.1 %	29 9.1 %	137 42.9 %	99 31.0 %	44 13.8 %	319 100.0 %	3.43	.946
2.สำรวจและเก็บข้อมูล ได้แก่ การให้บริการการท่องเที่ยว และผลิตการจำหน่ายสินค้า	11 3.4 %	39 12.2 %	123 38.6 %	108 33.9 %	38 11.9 %	319 100.0 %	3.39	.964
3.ร่วมกับทางราชการติดตาม และประเมินผลความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคของการ ดำเนินงาน	12 3.8 %	37 11.6 %	127 39.8 %	105 32.9 %	38 11.5 %	319 100.0 %	3.38	.966
4.วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงาน	10 3.1 %	40 12.5 %	132 41.4 %	102 32.0 %	35 11.0 %	319 100.0 %	3.35	.943
5.ประเมินผลการทำงาน ตามแผนงานในรอบปีที่ ผ่านมา	10 3.1 %	31 9.7 %	148 46.4 %	101 31.7 %	29 9.1 %	319 100.0 %	3.34	.889
6.ประเมินผลกิจกรรมการให้ บริการการผลิตสินค้าและการ จัดจำหน่าย	9 2.8 %	40 12.5 %	133 41.7 %	111 34.8 %	26 8.2 %	319 100.0 %	3.33	.898
7.ควบคุมการใช้จ่าย การใช้ ทรัพยากรวัตถุดิบในการ ดำเนินงาน	14 4.4 %	41 12.9 %	132 41.4 %	100 31.3 %	32 10.0 %	319 100.0 %	3.30	.966

จากตาราง 10 พบว่ากลุ่มสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับปานกลางโดยเรื่องประเมินผลกิจกรรมการให้บริการ การผลิตสินค้าและการจัดจำหน่าย คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือมีส่วนร่วมสำรวจและเก็บข้อมูล ได้แก่การให้บริการการท่องเที่ยวและการผลิต การจำหน่ายสินค้า ค่าเฉลี่ย 3.39 โดยการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลต่ำสุด คือควบคุมการใช้จ่าย การใช้ทรัพยากรวัตถุดิบในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 3.30

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในภาพรวม

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
ร่วมคิด	21 6.6 %	179 29.7 %	119 19.7 %	319 100.0 %
ร่วมตัดสินใจ	19 6.0 %	170 53.3 %	130 40.8 %	319 100.0 %
ร่วมปฏิบัติ	16 5.0 %	200 62.7 %	103 32.3 %	319 100.0 %
ร่วมติดตามและประเมินผล	36 11.3 %	170 53.3 %	113 35.4 %	319 100.0 %

จากตาราง 11 ลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในภาพรวม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการด้านต่างๆในระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุดในการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน โดยด้านร่วมปฏิบัติมีส่วนร่วมสูงที่สุดในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาคือด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมติดตามและประเมินผลและด้านร่วมคิด คิดเป็นร้อยละ 53.3, 53.3 และ 29.7 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ สามารถอธิบายได้ดังนี้

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านร่วมคิด

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิด

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
เพศ	ชาย	9	59	36	104	.518	1.315	-
		8.7 %	56.7 %	34.6 %	100.0 %			
	หญิง	12	120	83	215			
		5.6 %	55.8 %	38.6 %	100.0 %			
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	2	13	7	22	2.702	3.815	-
		9.1 %	59.1 %	31.8 %	100.0 %			
	31 – 40 ปี	5	56	37	98			
		5.1 %	57.1 %	37.8 %	100.0 %			
	41 – 50 ปี	10	87	51	148			
		6.8 %	58.8 %	34.5 %	100.0 %			

ตาราง 12 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ/G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
	51 ปีขึ้นไป	4	23	24	51			
		7.8 %	45.1 %	47.1 %	100.0 %			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	14	78	56	148	.085	8.179	-
		9.5 %	52.7 %	37.8 %	100.0 %			
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	3	82	47	132			
		2.3 %	62.1 %	35.6 %	100.0 %			
	อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	4	19	16	39			
		10.3 %	48.7 %	41.0 %	100.0 %			
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	10	73	41	124	.007*	14.130	.183
		8.1 %	58.9 %	33.1 %	100.0 %			
	5,001 – 9,000 บาท	5	82	43	130			
		3.8 %	63.1 %	33.1 %	100.0 %			
	มากกว่า 9,001 บาท	6	24	35	65			
		9.2 %	36.9 %	53.8 %	100.0 %			
การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	8	16	4	28	.000*	27.687	.000
		28.6 %	57.1 %	14.3 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	10	116	87	213			
		4.7 %	54.5 %	40.8 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	3	47	28	78			
		3.8 %	60.3 %	35.9 %	100.0 %			

ตาราง 12 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ตำแหน่งทางสังคม	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	10	65	42	117	.551	1.191	-
		8.5 %	55.6 %	35.9 %	100.0 %			
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	11	114	77	202			
		5.4 %	56.4 %	38.1 %	100.0 %			
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ต่ำกว่า 1 ปี	3	13	6	22	.033*	13.692	.178
		13.6 %	59.1 %	27.3 %	100.0 %			
	1 – 2 ปี	7	73	44	124			
		5.6 %	58.9 %	35.5 %	100.0 %			
	3 – 4 ปี	11	62	36	109			
	10.1 %	56.9 %	33.0 %	100.0 %				
	5 ปีขึ้นไป	0	31	33	64			
		0.0 %	48.4 %	51.6 %	100.0 %			
การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนและ องค์การบริหารส่วนตำบล	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	13	80	30	123	.001*	19.087	.041
		10.6 %	65.0 %	24.4 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	8	73	62	143			
		5.6 %	51.0 %	43.4 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	0	26	27	53			
		0.0 %	49.1 %	50.9 %	100.0 %			

ตาราง 12 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมคิด			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G				
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง								
การคาดหวังผลตอบแทน	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ	6	1	5	12	.000*	49.505	.020				
		50.0 %	8.3 %	41.7 %	100.0 %							
		ระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง							14	97	74	185
					7.6 %				52.4 %	40.0 %	100.0 %	
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนสูง				1				81	40	122	
					0.8 %				66.4 %	32.8 %	100.0 %	
	ความรู้ความเข้าใจ	ระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ	2	6	5				13	.765	1.839	-
			15.4 %	46.2 %	38.5 %				100.0 %			
			ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง						9			
				6.2 %	56.6 %	37.2 %	100.0 %					
ระดับความรู้ความเข้าใจสูง				10	91	60	161					
				6.2 %	56.5 %	37.3 %	100.0 %					

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi – Square Test ของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดระหว่างสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต่างกันพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ การได้รับการสนับสนุนการสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลและการคาดหวังผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 5,001 – 9,000 บาท มีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.183) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำมาก

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ 1 – 2 กลุ่ม จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lambda (.000) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มีความสัมพันธ์

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 1 – 2 ปี จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.178) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำมาก

การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lamda (.041) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มีความสัมพันธ์

การคาดหวังผลตอบแทน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่คาดหวังผลตอบแทนระดับปานกลางจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลาง

ในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi - Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.020) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำมาก

ในขณะที่ตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคมและความรู้ความเข้าใจ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมด้านร่วมคิดระดับปานกลางสูงที่สุด โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังนี้

เพศ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนสูงกว่าเพศชาย

อายุ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่น

ระดับการศึกษา พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่น

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่น

ความรู้ความเข้าใจ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ระดับความรู้ความเข้าใจสูง จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่น

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านร่วมตัดสินใจ

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมตัดสินใจ

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
เพศ	ชาย	8	59	37	104	.343	2.138	-
		7.7 %	56.7 %	35.6 %	100.0 %			
	หญิง	11	111	93	215			
		5.1 %	51.6 %	43.3 %	100.0 %			
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	2	12	8	22	.063	11.942	-
		9.1 %	54.5 %	36.4 %	100.0 %			
	31 – 40 ปี	7	41	50	98			
		7.1 %	41.8 %	51.0 %	100.0 %			
	41 – 50 ปี	7	93	48	148			
	4.7 %	62.8 %	32.4 %	100.0 %				
	51 ปีขึ้นไป	3	24	24	51			
		5.9 %	47.1 %	47.1 %	100.0 %			
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	12	73	63	148	.013*	12.585	-.007
		8.1 %	49.3 %	42.6 %	100.0 %			

ตาราง 13 (ต่อ)

	การมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ/G	
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง					
มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	2	81	49	132				
	1.5 %	61.4 %	37.1 %	100.0 %				
อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	5	16	18	39				
	12.8 %	41.0 %	46.2 %	100.0 %				
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	10	73	41	124	.031*	10.628	.245
		8.1 %	58.9 %	33.1 %	100.0 %			
	5,001 – 9,000 บาท	5	72	53	130			
		3.8 %	55.4 %	40.8 %	100.0 %			
การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	มากกว่า 9,001 บาท	4	25	36	65			
		6.2 %	38.5 %	55.4 %	100.0 %			
	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	7	13	8	28	.000*	20.779	.000
		25.0 %	46.4 %	28.6 %	100.0 %			
เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	10	116	87	213				
	4.7 %	54.5 %	40.8 %	100.0 %				
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	2	41	35	78			
	2.6 %	52.6 %	44.9 %	100.0 %				

ตาราง 13 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ตำแหน่งทางสังคม	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	9	56	52	117	.276	2.575	-
		7.7 %	47.9 %	44.4 %	100.0 %			
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	10	114	78	202			
		5.0 %	56.4 %	38.6 %	100.0 %			
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ต่ำกว่า 1 ปี	3	13	6	22	.027*	14.292	-.057
		13.6 %	59.1 %	27.3 %	100.0 %			
	1 – 2 ปี	8	53	63	124			
		6.5 %	42.7 %	50.8 %	100.0 %			
	3 – 4 ปี	7	66	36	109			
	6.4 %	60.6 %	33.0 %	100.0 %				
	5 ปีขึ้นไป	1	38	25	64			
		1.6 %	59.4 %	39.1 %	100.0 %			
การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนและ องค์การบริหารส่วนตำบล	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	13	66	44	123	.046*	9.694	.022
		10.6 %	33.7 %	35.8 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	6	74	63	143			
		4.2 %	51.7 %	44.1 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	0	30	23	53			
		0.0 %	56.6 %	43.4 %	100.0 %			

ตาราง 13 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
การคาดหวังผลตอบแทน	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ	5	2	5	12	.000*	37.269	.275
		41.7 %	16.7 %	41.7 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง	13	105	67	185			
		7.0 %	56.8 %	36.2 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนสูง	1	63	58	122			
		0.8 %	51.6 %	47.5 %	100.0 %			
ความรู้ความเข้าใจ	ระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ	2	7	4	13	.618	2.648	-
		15.4 %	53.8 %	30.8 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	8	75	62	145			
		5.5 %	51.7 %	42.8 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจสูง	9	88	64	161			
		5.6 %	54.7 %	39.8 %	100.0 %			

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi - Square Test ของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมตัดสินใจระหว่างสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต่างกันพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ การได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลและการคาดหวังผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระดับการศึกษา พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลฯ ด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi - Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (-.007) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมากและมีทิศทางตรงกันข้าม คือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจต่ำกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลฯ ด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 5,001-9,000 บาท จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi - Square Test พบมีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.245) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลฯ ด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 1 - 2 กลุ่ม จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ อยู่ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi - Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lambda (.000) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มีความสัมพันธ์

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 1 - 2 ปี จะมีส่วนร่วมระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi - Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (-.057) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมากและมีทิศทางตรงกันข้าม คือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกนานกว่าจะมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจต่ำกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่า

การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด

โดยส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพียงหน่วยงานเดียวจะมีส่วนร่วมด้านนี้ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lambda (.022) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

การคาดหวังผลตอบแทน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีการคาดหวังผลตอบแทนระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.275) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ

ในขณะที่ตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจระดับปานกลางสูงที่สุด โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีรายละเอียดดังนี้

เพศ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงโดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างเพศแล้วพบว่าสัดส่วนของเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้มากกว่าเพศชาย

อายุ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลฯ ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีส่วนร่วมสูงที่สุด มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ความรู้ความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกแล้วพบว่ามีความรู้ความเข้าใจปานกลาง และมีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจสูงมากกว่ากลุ่มอื่น

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านร่วมปฏิบัติ

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติ

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
เพศ	ชาย	9	64	31	104	.111	4.399	-
		8.7 %	61.5 %	29.8 %				
	หญิง	7	136	72	215			
		3.3 %	63.3 %	33.5 %				
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	0	17	5	22	.519	5.197	-
		0.0 %	77.3 %	22.7 %	100.0 %			
	31 – 40 ปี	3	61	34	98			
		3.1 %	62.2 %	34.7 %	100.0 %			
	41 – 50 ปี	10	93	45	148			
	6.8 %	62.8 %	30.4 %	100.0 %				
	51 ปีขึ้นไป	3	29	19	51			
		5.9 %	56.9 %	37.3 %	100.0 %			

ตาราง 14 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	8	87	53	148	.762	1.858	
		5.4 %	58.8 %	35.8 %	100.0 %			
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	6	87	39	132			
		4.5 %	65.9 %	29.5 %	100.0 %			
	อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	2	26	11	39			
		5.1 %	66.7 %	28.2 %	100.0 %			
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	10	83	31	124	.047*	9.613	.269
		8.1 %	66.9 %	25.0 %	100.0 %			
	5,001 – 9,000 บาท	5	81	44	130			
		3.8 %	62.3 %	33.8 %	100.0 %			
	มากกว่า 9,001 บาท	1	36	28	65			
		1.5 %	55.4 %	43.1 %	100.0 %			
การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	7	13	8	28	.000*	27.837	.004
		25.0 %	46.4 %	28.6 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	6	142	65	213			
		2.8 %	66.7 %	30.5 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	3	45	30	78			
		3.8 %	57.7 %	38.5 %	100.0 %			

ตาราง 14 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ/G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ตำแหน่งทางสังคม	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	8	79	30	117	.109	4.438	
		6.8 %	67.5 %	25.6 %	100.0 %			
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	8	121	73	202			
		4.0 %	59.9 %	36.1 %	100.0 %			
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ต่ำกว่า 1 ปี	3	15	4	22	.040*	13.200	.166
		13.6 %	68.2 %	18.2 %	100.0 %			
	1 – 2 ปี	7	75	42	124			
		5.6 %	60.5 %	33.9 %	100.0 %			
	3 – 4 ปี	5	76	28	109			
	4.6 %	69.7 %	25.7 %	100.0 %				
	5 ปีขึ้นไป	1	34	29	64			
		1.6 %	53.1 %	45.3 %	100.0 %			
การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนและ องค์การบริหารส่วนตำบล	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	13	79	31	123	.003*	16.045	.034
		10.6 %	64.2 %	25.2 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	3	89	51	143			
		2.1 %	62.2 %	35.7 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	0	32	21	53			
		0.0 %	60.4 %	39.6 %	100.0 %			

ตาราง 14 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติ			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
การคาดหวังผลตอบแทน	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ	3	6	3	12	.018	11.920	-.059
		25.0 %	50.0 %	25.0 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง	7	113	65	185			
		3.8 %	61.1 %	35.1 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนสูง	6	81	35	122			
		4.9 %	66.4 %	28.7 %	100.0 %			
ความรู้ความเข้าใจ	ระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ	2	7	4	13	.240	5.494	-
		15.4 %	53.8 %	30.8 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	8	85	52	145			
		5.5 %	58.6 %	35.9 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจสูง	6	108	47	161			
		3.7 %	67.1 %	29.2 %	100.0 %			

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi – Square Test ของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติระหว่างสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต่างกันพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ การได้รับการสนับสนุนการสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลและการคาดหวังผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว พบว่าช่วงรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.269) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันปานกลาง

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 1– 2 กลุ่ม จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lambda (.004) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มี

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 3 – 4 ปี จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่าความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.166) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันต่ำมาก

การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียวจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่าความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lamda (.034) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มี

การคาดหวังผลตอบแทน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (-.059) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมากและมีทิศทางตรงกันข้าม คือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีการคาดหวังผลตอบแทนสูงจะมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติต่ำกว่าสมาชิกที่มีการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ

ในขณะที่ตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคมและความรู้ความเข้าใจ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมปฏิบัติ

เพศ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง โดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างเพศแล้วพบว่าสัดส่วนของเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้มากกว่าเพศชาย

อายุ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าและระดับมัธยมศึกษาหรือปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมสูงที่สุด มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ความรู้ความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางจะมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติมากกว่ากลุ่มอื่น

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านร่วมติดตามและประเมินผล

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
เพศ	ชาย	10	57	37	104	.799	.449	-
		9.6 %	54.8 %	35.6 %	100.0 %			
	หญิง	26	113	76	215			
		12.1 %	52.6 %	35.3 %	100.0 %			
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	3	12	7	22	2.927	1.924	-
		13.6 %	54.5 %	31.8 %	100.0 %			
	31 – 40 ปี	12	54	32	98			
		12.2 %	55.1 %	32.7 %	100.0 %			
	41 – 50 ปี	16	80	52	148			
	10.8 %	54.1 %	35.1 %	100.0 %				
	51 ปีขึ้นไป	5	24	22	51			
		9.8 %	47.1 %	43.1 %	100.0 %			

ตาราง 15 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ/G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	17	72	59	148	.129	7.128	-
		11.5 %	48.6 %	39.9 %	100.0 %			
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	11	78	43	132			
		8.3 %	59.1 %	32.6 %	100.0 %			
	อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	8	20	11	39			
		20.5 %	51.3 %	28.2 %	100.0 %			
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	66	37	124	.045*	9.730	.230
		16.9 %	53.2 %	29.8 %	100.0 %			
	5,001 – 9,000 บาท	11	73	46	130			
		8.5 %	56.2 %	35.4 %	100.0 %			
	มากกว่า 9,001 บาท	4	31	30	65			
		6.2 %	47.7 %	46.2 %	100.0 %			
การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	11	9	8	28	.000*	25.358	.008
		39.3 %	32.1 %	28.6 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	19	114	80	213			
		8.9 %	53.5 %	37.6 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	6	47	25	78			
		7.7 %	60.3 %	32.1 %	10.0 %			

ตาราง 15 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ตำแหน่งทางสังคม	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	13	61	43	117	.931	.143	-
		11.1 %	52.1 %	36.8 %	100.0 %			
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	23	109	70	202			
		11.4 %	54.0 %	34.7 %	100.0 %			
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ต่ำกว่า 1 ปี	5	12	5	22	.079	11.318	-
		22.7 %	54.5 %	22.7 %	100.0 %			
	1 – 2 ปี	14	60	50	124			
		11.3 %	48.4 %	40.3 %	100.0 %			
	3 – 4 ปี	15	62	32	109			
		13.8 %	56.9 %	29.4 %	100.0 %			
	5 ปีขึ้นไป	2	36	26	64			
		3.1 %	56.3 %	40.6 %	100.0 %			
การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนและ องค์การบริหารส่วนตำบล	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	25	65	33	123	.001*	19.050	.049
		20.3 %	52.8 %	26.8 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	9	75	59	143			
		6.3 %	52.4 %	41.3 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	2	30	21	53			
		3.8 %	56.6 %	39.6 %	100.0 %			

ตาราง 15 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผล			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
การคาดหวังผลตอบแทน	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ	4	4	4	12	.164	6.513	-
		33.3 %	33.3 %	33.3 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง	20	101	64	185	100.0 %		
		10.8 %	54.6 %	34.6 %				
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนสูง	12	65	45	122	100.0 %		
		9.8 %	53.3 %	36.9 %				
ความรู้ความเข้าใจ	ระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ	3	6	4	13	.362	4.339	-
		23.1 %	46.2 %	30.8 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	18	71	56	145	100.0 %		
		12.4 %	49.0 %	38.6 %				
	ระดับความรู้ความเข้าใจสูง	15	93	53	161	100.0 %		
		9.3 %	57.8 %	32.9 %				

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi - Square Test ของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมติดตามและประเมินผลระหว่างสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต่างกันพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ การได้รับการสนับสนุนการสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว พบว่าช่วงรายได้ 5,001 – 9,000 บาทจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.230) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันปานกลาง

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ 1– 2 กลุ่ม จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lambda (.008) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มี ความสัมพันธ์

การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่าความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lamda (.049) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มี ความสัมพันธ์

ในขณะที่ตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การคาดหวังผลตอบแทนและความรู้ความเข้าใจพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

เพศ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง โดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา ระหว่างเพศแล้วพบว่าสัดส่วนของเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้มากกว่าเพศชาย

อายุ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าและระดับมัธยมศึกษาหรือปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-4 ปี มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

การคาดหวังผลตอบแทน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง มีส่วนร่วมในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น

ความรู้ความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกแล้วพบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจสูง มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลสูงกว่ากลุ่มอื่น

5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนและปัจจัยความรู้ความเข้าใจ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวม

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมโดยภาพรวม

		การมีส่วนร่วมในภาพรวม			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
เพศ	ชาย	9	56	39	104	.244	2.824	-
		8.7 %	53.8 %	37.5 %	100.0 %			
	หญิง	9	127	79	215			
		4.2 %	59.1 %	36.7 %	100.0 %			
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี – 30 ปี	0	16	6	22	.236	8.034	-
		0.0 %	72.7 %	27.3 %	100.0 %			
	31 – 40 ปี	2	60	36	98			
		2.0 %	61.2 %	36.7 %	100.0 %			
	41 – 50 ปี	12	81	55	148			
	8.1 %	54.7 %	37.2 %	100.0 %				
	51 ปีขึ้นไป	4	26	21	51			
		7.8 %	51.0 %	41.2 %	100.0 %			

ตาราง 16 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมในภาพรวม			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	13	87	48	148	.166	6.488	-
		8.8 %	58.8 %	32.4 %	100.0 %			
	มัธยมศึกษาหรือ ปวช.	4	74	54	132			
		3.0 %	56.1 %	40.9 %	100.0 %			
	อนุปริญญา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	22	16	39			
		2.6 %	56.4 %	41.0 %	100.0 %			
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	11	58	55	124	.020*	11.651	-.149
		8.9 %	46.8 %	44.4 %	100.0 %			
	5,001 – 9,000 บาท	4	81	45	130			
		3.1 %	62.3 %	34.6 %	100.0 %			
	มากกว่า 9,001 บาท	3	44	18	65			
		4.6 %	67.7 %	27.7 %	100.0 %			
การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	3	12	13	28	.498	3.368	-
		10.7 %	42.9 %	46.4 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 1 – 2 กลุ่ม	11	124	78	213			
		5.2 %	58.2 %	36.6 %	100.0 %			
	เป็นสมาชิกกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป	4	47	27	78			
		5.1 %	60.3 %	34.6 %	100.0 %			

ตาราง 16 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมในภาพรวม			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
ตำแหน่งทางสังคม	ดำรงตำแหน่งทางสังคม	8	64	45	117	.669	.805	-
		6.8 %	54.7 %	38.5 %	100.0 %			
	ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ	10	119	73	202			
		5.0 %	58.9 %	36.1 %	100.0 %			
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	ต่ำกว่า 1 ปี	2	16	4	22	.573	4.779	-
		9.1 %	72.7 %	18.2 %	100.0 %			
	1 – 2 ปี	6	68	50	124			
		4.8 %	54.8 %	40.3 %	100.0 %			
	3 – 4 ปี	7	60	42	109			
		6.4 %	55.0 %	38.5 %	100.0 %			
	5 ปีขึ้นไป	3	39	22	64			
		4.7 %	60.9 %	34.4 %	100.0 %			
การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนและ องค์การบริหารส่วนตำบล	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	9	63	51	123	.048*	9.583	.022
		7.3 %	51.2 %	41.5 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว	3	90	50	143			
		2.1 %	62.9 %	35.0 %	100.0 %			
	ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสองหน่วยงาน	6	30	17	53			
		11.3 %	56.6 %	32.1 %	100.0 %			

ตาราง 16 (ต่อ)

		การมีส่วนร่วมในภาพรวม			รวม	$\bar{X}$	P - value	λ / G
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง				
การคาดหวังผลตอบแทน	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ	9	3	0	12	.000*	153.34	.720
		75.0 %	25.0 %	0.0 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนปานกลาง	9	131	45	185			
		4.9 %	70.8 %	24.3 %	100.0 %			
	ระดับการคาดหวังผลตอบแทนสูง	0	49	73	122			
		0.0 %	40.2 %	59.8 %	100.0 %			
ความรู้ความเข้าใจ	ระดับความรู้ความเข้าใจต่ำ	1	7	5	13	.852	1.355	-
		7.7 %	53.8 %	38.5 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	10	80	55	145			
		6.9 %	55.2 %	37.9 %	100.0 %			
	ระดับความรู้ความเข้าใจสูง	7	96	58	161			
		4.3 %	59.6 %	36.0 %	100.0%			

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Chi – Square Test ของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์โดยภาพรวมระหว่างสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะต่างกันพบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว การได้รับการสนับสนุนการสำนักงานพัฒนาชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลและการคาดหวังผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์โดยภาพรวมในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว พบว่าช่วงรายได้ 5,001 – 9,000 บาทจะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (-.149) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันต่ำมากและมีทิศทางตรงกันข้าม คือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีการรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวปานกลางจะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมต่ำกว่าสมาชิกที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวสูง

การได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมคิดในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงหน่วยงานเดียว จะมีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบลฯ ในระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่าความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Lamda (.022) พบว่าความสัมพันธ์ของ 2 ปัจจัยนี้แทบจะไม่มี ความสัมพันธ์

การคาดหวังผลตอบแทน พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางสูงที่สุด โดยสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีการคาดหวังผลตอบแทนระดับปานกลาง จะมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลฯ ระดับปานกลางในอัตราส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จากการทดสอบโดยใช้ Chi – Square Test พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่า Gamma (.720) พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ คือสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีการคาดหวังผลตอบแทนสูงจะมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจมากกว่าสมาชิกที่มีการคาดหวังผลตอบแทนต่ำ

ในขณะที่ตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ตำแหน่งทางสังคม ระยะเวลาการเป็นสมาชิกและความรู้ความเข้าใจพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์โดยภาพรวม

เพศ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง โดยมีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างเพศแล้วพบว่า สัดส่วนของเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมด้านนี้มากกว่าเพศชาย

อายุ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด จะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ 1 - 2 กลุ่ม จะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ตำแหน่งทางสังคม พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคมใดๆ จะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่าสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี จะมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ความรู้ความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านร่วมโดยภาพรวมในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกแล้วพบว่า สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจสูง มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมสูงที่สุด

**ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการ
หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิดซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดังนี้

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านร่วมคิด		
1. ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น จะให้ผู้นำแสดงความคิดเห็นก่อนแล้วจึงตาม บางครั้งไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง	56	17.55
2. ร่วมแสดงความคิดเห็น แต่เมื่อนำไปปฏิบัติไม่ได้รับการพิจารณา	33	10.34
3. ประชุมกลุ่มไม่สม่ำเสมอ	31	9.72
4. ประชุมกลุ่มไม่มีวิสัยทัศน์	22	6.90
5. หน่วยงานภาครัฐมีส่วนร่วมประชุมกับกลุ่มผลิตภัณฑ์น้อย	11	3.45
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 93)	153	47.96
ด้านร่วมตัดสินใจ		
1. คณะกรรมการกลุ่มไม่ยอมรับความคิดเห็น	102	31.97
2. การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเกิดจากการชักนำของเจ้าหน้าที่รัฐหรือสมาชิกกลุ่ม ไม่ได้เกิดจากความต้องการของตนเอง	84	26.33
2. คณะกรรมการกลุ่มตัดสินใจไม่เด็ดขาด	30	9.40
3. การขาดการยอมรับต่อประธานและคณะกรรมการกลุ่ม	24	7.52
4. การคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่ม ส่วนใหญ่คณะกรรมการชุดเดิมได้รับการคัดเลือก หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นำชุมชนได้รับการคัดเลือก เนื่องจากความเกรงใจ และคำนึงถึงความก้าวหน้าของกลุ่ม	23	7.21
5. การตัดสินใจมีความขัดแย้ง ไม่สามารถหาข้อสรุปได้	7	2.19
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 49)	270	84.62
ด้านร่วมปฏิบัติ		
1. ปัญหากำลังการผลิต ได้แก่ คน วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์และเงินทุนหมุนเวียน สถานที่ ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง	65	20.38

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. สมาชิกยังขาดทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์และการตลาด	62	19.43
3. รายได้ไม่มากนัก จึงไม่จูงใจให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม	30	9.40
4. สมาชิกไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม	23	7.21
5. สมาชิกไม่รู้จักบทบาทหรือหน้าที่ของตนเอง	19	5.96
6. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสมาชิก หรือสมาชิกคณะกรรมการกลุ่ม	18	5.64
7. ความล้มเหลว ไม่ประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ดำเนินการในครั้งแรก ทำให้ไม่สนใจในการมีส่วนร่วม	15	4.70
8. ขาดความรู้ ความสามารถในการบันทึกบัญชี	3	0.94
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 84)	235	73.66
ด้านร่วมติดตามและประเมินผล		
1. สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจในการติดตามและประเมินผล	52	16.30
2. การติดตามและประเมินผลเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มเท่านั้น	39	12.22
3. ประธานกลุ่มไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผล	31	9.72
4. หน่วยงานภาครัฐเน้นการให้เงินสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์ แต่ไม่ร่วมติดตามและประเมินผล	30	9.40
5. เมื่อติดตามและประเมินผลแล้ว สมาชิกไม่รู้วิธีนำผลที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการบริหารจัดการกลุ่ม	4	1.25
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 49)	156	48.90

จากตาราง 17 สรุปสภาพปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้นได้ดังนี้

ด้านร่วมคิด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดที่สำคัญที่สุด คือปัญหาประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกิดความเกรงใจ โดยจะให้ผู้นำเสนอความคิดเห็นก่อนแล้วจึงตาม บางครั้งไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 17.55 รองลงมาคือ ปัญหาการร่วมแสดงความคิดเห็นของสมาชิก แต่เมื่อนำไปปฏิบัติไม่ได้รับการพิจารณา ทำให้สมาชิกไม่ต้องการแสดงความคิดเห็นอีก คิดเป็นร้อยละ 10.34 และมีการนัดประชุมกลุ่มไม่สม่ำเสมอ ขาดความต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.72 ด้านสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านร่วมคิดที่สำคัญน้อยที่สุดคือ หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มผลิตภัณฑ์น้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 3.45

ด้านร่วมตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจที่สำคัญที่สุดคือ คณะกรรมการกลุ่มไม่ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกเกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่มั่นใจในการคิดเห็นของตนเองจึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 31.97 รองลงมา การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเกิดจากการชักนำของเจ้าหน้าที่รัฐหรือสมาชิกในกลุ่ม ไม่ได้เกิดจากความต้องการของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 26.33 คณะกรรมการกลุ่มตัดสินใจไม่เด็ดขาด คิดเป็นร้อยละ 9.40 ปัญหาและอุปสรรคด้านร่วมคิดที่น้อยที่สุดคือเรื่องแบ่งหน้าที่ไม่เหมาะสมกับคนและงานที่ดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 2.19

ด้านร่วมปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติที่สำคัญที่สุด คือปัญหากำลังการผลิต ได้แก่ คน วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ และเงินทุนหมุนเวียน สถานที่ ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.38 การดำเนินกิจกรรม บางกลุ่มขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพดีขึ้น ส่วนบางกิจกรรมต้องอาศัยวัตถุดิบจากภายนอกชุมชน เนื่องจากวัตถุดิบในชุมชนไม่เพียงพอต่อการผลิตและวัตถุดิบบางประเภทเป็นวัตถุดิบที่มีบางฤดูกาลเท่านั้น ทำให้ราคาสินค้าไม่แน่นอนและยังทำให้ไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด รองลงมาคือ สมาชิกยังขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์และการตลาด คิดเป็นร้อยละ 19.43 ถัดมาคือปัญหารายได้ไม่มากนัก จึงไม่จูงใจให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 9.40 ด้านสภาพปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านร่วมปฏิบัติที่น้อยที่สุดคือขาดความรู้ ความสามารถในการบันทึกบัญชี คิดเป็นร้อยละ 0.94

ด้านร่วมติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านร่วมติดตามและประเมินผลที่สำคัญที่สุด คือสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 16.30 เนื่องจากไม่มีหน่วยงานใดให้คำแนะนำ รองลงมาปัญหาความเข้าใจว่าการติดตามและประเมินผลเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มเท่านั้น สมาชิกจึงไม่เข้ามามีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 12.22 สำหรับปัญหาประธานกลุ่มไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 9.72 เนื่องจากไม่มีความรู้ความเข้าใจเช่นเดียวกัน ลำดับต่อมาปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานภาครัฐเน้นการให้เงินสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์แต่ไม่ร่วมติดตามและประเมินผล ให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม่ทราบแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบและวิทยาการใหม่ๆ กลุ่มผลิตภัณฑ์ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรบริหารส่วนตำบลติดตามและประเมินผลการรับเงินอุดหนุนของกลุ่มว่ามีผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและความต้องการอะไรบ้าง คิดเป็นร้อยละ 9.40

ทางด้านสภาพปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมด้านติดตามและประเมินผลที่สำคัญน้อยที่สุดคือเมื่อติดตามและประเมินผลแล้ว สมาชิกไม่รู้วิธีนำผลที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการบริหารจัดการกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 1.25 จากปัญหาและอุปสรรคต่างๆเหล่านั้นล้วนส่งผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนด้านร่วมติดตามและประเมินผล

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านร่วมคิด		
1. ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	53	16.61
2. กลุ่มผลิตภัณฑ์ต้องมีระเบียบข้อบังคับกลุ่มที่ชัดเจน ทั้งในด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ระยะเวลาและผลตอบแทนและต้องมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม	23	7.21
3. ประธานต้องแสดงความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่ดี รวมถึงประพฤติตนอย่างเหมาะสม	10	3.13
4. สมาชิกได้รับการฝึกฝน อบรม คู่มือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่อง	9	2.82
5. การประชุมกลุ่มควรเชิญเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร่วมประชุมด้วย	4	1.25
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 220)	99	31.02
ด้านร่วมตัดสินใจ		
1. สมาชิกต้องกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง	62	19.44
2. ควรนำเอาความคิดเห็นของสมาชิกมาพิจารณาให้ครบ	59	18.50
3. การตัดสินใจเลือกกิจกรรมการผลิต หรือกำหนดราคาสินค้าควรมาจากเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม	33	10.34
4. ควรคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน	30	9.40
5. ผู้นำต้องแสดงความรู้ความสามารถของตนให้สมาชิกกลุ่มยอมรับ	15	4.70
6. การประชุมแต่ละครั้งควรแจ้งรายละเอียดของการประชุม เพื่อให้สมาชิกเตรียมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	10	3.13
7. ควรพัฒนาความสามารถ ทักษะในการคิด โดยการฝึกอบรม ฝึกการ แก้ไขปัญหา ฝึกการตัดสินใจ	8	2.50
8. การตัดสินใจควรขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้หรือศึกษาข้อมูลอย่างชัดเจน	8	2.50
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 94)	225	70.55

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านร่วมปฏิบัติ		
1. ประธานหรือคณะกรรมการกลุ่มต้องเข้มแข็ง เสียสละ ซื่อสัตย์ อดทน เป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิก	85	26.65
2. สมาชิกกลุ่มจะต้องมีความสามัคคี และให้ความร่วมมือในการทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้	82	25.71
3. ควรสร้างจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	41	12.85
4. ควรจัดแบ่งคนให้เหมาะสมกับงาน	26	8.15
5. ควรจัดฝึกอบรม หรือศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	25	7.87
6. กลุ่มผลิตภัณฑ์ควรเน้นด้านการประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นสิ่งสำคัญในการเผยแพร่สินค้ากลุ่มให้สามารถขายได้ตามเป้าหมาย	12	3.76
7. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หรือจัดแสดงสินค้าอย่างต่อเนื่องโดยภาครัฐ เป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดงาน จัดหาตลาดที่กว้างขึ้น เพื่อเป็นหนทางในการสร้างรายได้ของกลุ่ม	4	1.25
8. ภาครัฐต้องเป็นที่เล็งใจให้ความช่วยเหลือ ดูแลและให้คำแนะนำปรึกษา กลุ่มอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านเงินทุน ตลาด อาคารสถานที่ อุปกรณ์การผลิต และสนับสนุนด้านวิชาการ	4	1.25
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 40)	279	87.47
ด้านร่วมติดตามและประเมินผล		
1. ภาครัฐควรติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานของกลุ่มให้มากขึ้น	44	13.79
2. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลโครงการให้เพียงพอต่อการติดตามงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์แต่ละกลุ่ม	37	11.60
3. ภาครัฐควรแนะนำวิธีการติดตามและประเมินผลต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์	33	10.34
รวม (ผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด = 205)	114	35.74

จากตาราง 18 สรุปข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้นด้าน ได้ดังนี้

ด้านร่วมคิด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอแนะว่าการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดที่สำคัญที่สุดคือ คณะกรรมการกลุ่มควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.61 รองลงมาคือกลุ่มผลิตภัณฑ์ต้องมีระเบียบข้อบังคับกลุ่มที่ชัดเจน ทั้งในด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ระยะเวลาและผลตอบแทนและต้องมีบทลงโทษสำหรับ

ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม เพื่อให้สมาชิกเคร่งครัดต่อกฎระเบียบและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 7.21 สำหรับข้อเสนอแนะให้ประธานต้องแสดงความเป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่ดี รวมถึงประพฤติตนอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสมาชิกในกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 3.13 สำหรับข้อเสนอแนะด้านร่วมคิดที่สำคัญน้อยที่สุด คือการประชุมกลุ่มควรเชิญเจ้าหน้าที่ภาครัฐร่วมประชุมด้วย คิดเป็นร้อยละ 1.25 กลุ่มผลิตภัณฑ์

ด้านร่วมตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดที่สำคัญที่สุดคือสมาชิกต้องกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 19.44 การที่สมาชิกจะกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองจะต้องผ่านการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับเสนอต่อที่ประชุม รองลงมาควรนำเอาความคิดเห็นของสมาชิกมาพิจารณาให้ครบ คิดเป็นร้อยละ 18.50 การตัดสินใจเลือกกิจกรรมการผลิตหรือกำหนดราคาสินค้าควรมาจากเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 10.34 สำหรับข้อเสนอแนะด้านร่วมตัดสินใจที่สำคัญน้อยที่สุดคือ การตัดสินใจควรขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้หรือศึกษาข้อมูลอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 2.50

ด้านร่วมปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดที่สำคัญที่สุด คือประธานหรือคณะกรรมการกลุ่มต้องเข้มแข็ง เสียสละซื่อสัตย์อดทน เป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 26.65 รองลงมาคือสมาชิกกลุ่มจะต้องมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือในการทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้และควรสร้างจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 25.71 และ 12.85 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะด้านร่วมปฏิบัติที่สำคัญน้อยที่สุด คือภาครัฐต้องเป็นพี่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือดูแลและให้คำแนะนำ ปรึกษากลุ่มอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านเงินทุน ตลาด อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์การผลิตและสนับสนุนด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 1.25

ด้านร่วมติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะในด้านร่วมติดตามและประเมินผลน้อย เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาครัฐควรติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานของกลุ่มให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.79 รองลงมาคือ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลโครงการให้เพียงพอต่อการติดตามงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์แต่ละกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 11.60 สำหรับข้อเสนอแนะด้านร่วมติดตามและประเมินผลที่สำคัญน้อยที่สุดคือภาครัฐควรแนะนำวิธีการติดตามและประเมินผลต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 10.34

ส่วนที่ 7 ข้อมูลจากพัฒนาการอำเภอ และพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ท่านสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ เพราะเหตุใด

สำนักงานพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มต่างๆขึ้นในชุมชน ไม่เฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ ตามโครงการหนึ่งตำบลฯ ยังสนับสนุนให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มอื่นๆทั้งที่มีอยู่เดิมและจัดขึ้นเฉพาะกิจจะช่วยให้ประชาชนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างความสนิทสนมและนำมาสู่ความไว้วางใจ ร่วมมือซึ่งกันและกันในการพัฒนาชุมชนของตนเอง อีกทั้งในการกระจายข่าวสารหรือการสร้างความรู้ ความเข้าใจและประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วม อีกวิธีคือการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุคูปองในการผลิตกระตุ้นให้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่ม สำหรับพนักงานส่วนตำบล ให้ความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะเน้นสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ การเพิ่มพูนความรู้ของสมาชิกกลุ่มโดยการนำไปทัศนศึกษาดูงาน กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จ

จากการสัมภาษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งพบว่ามีแผนงานและโครงการในการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์น้อย เนื่องจากขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชน อีกทั้งมีงบประมาณน้อย อีกประการหนึ่งคือนโยบายของผู้บริหาร หากผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในโครงการหนึ่งตำบลฯหรืออุดหนุนกลุ่มอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลก็ไม่สามารถสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์ได้อย่างเต็มที่

2. กลุ่มผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ท่านให้การสนับสนุนส่งเสริมเหมือนกันหรือไม่

พัฒนาการอำเภอและพนักงานส่วนตำบลให้ความเห็นว่าการสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ทางหน่วยงานจะมีหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโครงการที่แต่ละกลุ่มเสนอมายังหน่วยงาน ปัญหาอุปสรรคของผลิตภัณฑ์ ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน การดำเนินงานของกลุ่มมีความต่อเนื่องหรือไม่ มีศักยภาพของผู้นำ ที่สำคัญหากเป็นกลุ่มสินค้าจะสนับสนุนทางด้านการตลาด กลุ่มท่องเที่ยวจะสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์

3. ท่านมีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพตนเอง และพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ เพราะเหตุใด

พัฒนาการอำเภอให้ความเห็นว่าการสำนักงานพัฒนาชุมชนกระตุ้นประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพตนเองและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยจัดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ อบรม

ให้ความรู้เพิ่มเติม นำเสนอวิธีการผลิตสินค้าใหม่ๆ จัดหาแหล่งเงินทุน วัสดุอุปกรณ์และวัตถุดิบในการผลิต สำหรับพนักงานส่วนตำบลอธิบายว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยการไปทัศนศึกษาดูงานในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งกระตุ้นให้มีส่วนร่วมโดยการอุดหนุนกลุ่ม ทั้งงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อค้นหาผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตนเองสนใจ ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ของแต่ละหมู่บ้านไม่ควรซ้ำซ้อนกัน อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่เห็นว่า การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความต่อเนื่อง และชัดเจนในทางปฏิบัติ อีกทั้งประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม เนื่องจากยังไม่มีผลประโยชน์ที่จะได้รับ

4. ท่านมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม ให้ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพอย่างไรบ้างมีปัญหาหรือไม่ เพราะเหตุใด

สำนักงานพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมและจัดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นให้กับกลุ่มผลิตภัณฑ์ให้มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพได้แก่ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสร้างความเป็นมาตรฐาน การลดต้นทุนการผลิต การตลาด การจัดซื้อและจัดหาวัตถุดิบ การเขียนโครงการเพื่อนำเสนอหน่วยงานต่างๆ ในลักษณะของหน่วยฝึกอบรมเคลื่อนที่ เพื่อสามารถเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลจะสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

5. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการฯ เพื่อส่งเสริมอาชีพของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ เพราะเหตุใด

พัฒนาการอำเภอกล่าวว่ากรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการหนึ่งตำบลฯ จากนั้นให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและอำเภอรับทราบแนวทางดำเนินงานไปปฏิบัติ โดยนโยบายของแต่ละจังหวัดขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นศูนย์กลางในการนำนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สำนักงานพัฒนาชุมชนในแต่ละแห่งจะนำนโยบายเหล่านั้นไปปรับให้ตรงกับสภาพของพื้นที่ของตนเอง ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วย ด้านพนักงานส่วนตำบลกล่าวว่า การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ เกิดจากความต้องการของประชาชนร่วมกับแนวนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น อีกทั้งการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชน โรงเรียน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านและองค์กรชุมชนในพื้นที่กำหนดเป้าหมายร่วมกัน

6. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดประชุม จัดประชามในระดับต่างๆเพื่อวางแผนการดำเนินงานโครงการฯ อย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ เพราะเหตุใด

สำนักงานพัฒนาชุมชนได้จัดให้มีการประชุมประชามระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับตำบล โดยเชิญตัวแทนกลุ่มและองค์กรต่างๆ ได้แก่ ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี ประชาคม เป็นต้น เพื่อดำเนินการวางแผนการสนับสนุนส่งเสริมโครงการหนึ่งตำบลฯ และจัดลำดับผลิตภัณฑ์ดีเด่นตำบลต่างๆของอำเภอหรือกิ่งอำเภอในระดับตำบล โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่หลักในการจัดเวทีประชามตำบลเพื่อคัดเลือกผลิตภัณฑ์ดีเด่นของตำบลให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุประสงค์ในท้องถิ่นและแผนชุมชนแต่ในทางปฏิบัติสำนักงานพัฒนาชุมชนจะมีแบบขึ้นทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลฯ และเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่สนใจ นำไปปฏิบัติให้ผ่านเกณฑ์ของโครงการหากกลุ่มใดมีคะแนนมากกว่าจะได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น 1-5 ดาว โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลฯ หรือเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่นจะได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดการ ได้แก่ กรรมวิธีการผลิต การตลาด การจัดการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ติดตามและประเมินผลการมีส่วนร่วม เป็นต้น อย่างไรบ้างมีปัญหาหรือไม่เพราะเหตุใด

สำนักงานพัฒนาชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของประชาชนในลักษณะของเครือข่ายชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมการดำเนินงานเชิงธุรกิจอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการผลิตและการตลาด เพื่อลดปัญหาการผูกขาดการจำหน่ายทั้งปัจจัยการผลิตและผลผลิต อีกทั้งเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองทางการตลาดให้เข้มแข็งขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน แต่อย่างไรก็ตามประสบปัญหาและอุปสรรคทางด้านศักยภาพด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ด้านบุคลากรในการดำเนินงานมีจำนวนน้อย ด้านเทคโนโลยียังล้าสมัย ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดการประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดไปสู่ชุมชนอย่างแท้จริงอีกทั้งขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารเป็นประการสำคัญ

8. ท่านสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการฯต่อหน่วยงานท่านหรือไม่

สำนักงานพัฒนาชุมชนมีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบผลความก้าวหน้าและอุปสรรคปัญหา โดยที่สำนักงานพัฒนา

ชุมชนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์โดยการจัดทำแบบประเมินผล เพื่อวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน นอกจากนี้ยังเปิดศูนย์คลินิกนศพ. เพื่อให้บริการแก่กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาอุปสรรคด้านเจ้าหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลและยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

9. ท่านร่วมประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่เพราะเหตุใด

สำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมมือ ผู้ว่าราชการจังหวัด หอการค้าจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์กรพัฒนาชุมชนและกลุ่มผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้าน มาทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมและเพิ่มความรู้ให้แก่ประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นความคิดริเริ่มและจัดหาแหล่งเงินทุน ขยายตลาดประชาสัมพันธ์ การจัดทำบัญชี การบริหารจัดการกลุ่มเป็นต้น

10. ท่านพบปัญหาและอุปสรรคประการใดบ้างในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการฯ

สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ยังขาดความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในด้านการจัดการ การจัดทำบัญชี การติดตามและประเมินผล โดยเฉพาะด้านการตลาด มีจำกัดเฉพาะท้องถิ่นเท่านั้นและเครื่องมืออุปกรณ์ไม่พร้อม คุณภาพสินค้ายังไม่ดีและยังไม่ได้รับการรับรองคุณภาพสินค้าทำให้ไม่สามารถขยายตลาดให้กว้างขึ้นได้ การขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือสำหรับปัญหาภายในกลุ่มคือประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เอาความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก ไม่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีทัศนคติไม่ดีต่อประธานกลุ่ม ความไม่พร้อมเพียงในการดำเนินงานของกลุ่ม ขาดการวางแผนที่ดี การปันผลรายได้ที่ยัง ไม่มีระบบ อีกทั้งการเข้ามาช่วยเหลือของภาครัฐไม่ต่อเนื่องและหลายหน่วยงานของภาครัฐไม่ได้ประสานกันเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ต่อพัฒนาการอำเภอและพนักงานส่วนตำบล

1. กลุ่มผลิตภัณฑ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าของชุมชน ด้วยการเพิ่มทักษะการเขียนโครงการเพื่อนำเสนอหน่วยงานต่างๆ การจัดเก็บข้อมูล การจัดหาปัจจัยการผลิต ความชำนาญในการผลิตสินค้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ การลดต้นทุนการผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจัดทำบัญชี การติดตามและประเมินผล ด้วยการจัดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นให้กับกลุ่มผลิตภัณฑ์

2. กลุ่มผลิตภัณฑ์ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดให้มากขึ้นด้วยการขอความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชน ขณะเดียวกันควรจัดสรรค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ วิทยุ ป้ายโฆษณา แผ่นพับหรือใบปลิวต่างๆ และเว็บไซต์ นอกเหนือจากโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในงานแสดงสินค้า เพราะสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้เพียงบางส่วนและบางโอกาสเท่านั้น ขณะเดียวกันกลุ่มผลิตภัณฑ์ ควรทำการพัฒนารูปแบบสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดปัจจุบัน

3. กลุ่มผลิตภัณฑ์ควรทำการวางแผนการจัดกำลังคนให้เหมาะสมเพียงพอกับเป้าหมายการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคตและควรพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ โดยเฉพาะผู้นำกลุ่มต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการคน การจัดระบบการทำงานได้เป็นอย่างดีและเหมาะสม อีกทั้งควรแบ่งฝ่ายการทำงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำรายละเอียดข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกลุ่มมาถ่ายทอดให้สมาชิกทราบเพื่อให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจร่วมกันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการพัฒนางานของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

4. หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบล หนึ่ง村官ควรให้ความเอาใจใส่กลุ่มผลิตภัณฑ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการโครงการฯ ให้คำแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ กลุ่มผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งในด้านคุณภาพชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมอีกทั้งควรจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตเพิ่มขึ้นและสิ่งสำคัญควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลโครงการฯ ให้เพียงพอต่อการติดตามการจัดการของแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์

5. หน่วยงานของรัฐควรแนะนำหรืออบรมให้ความรู้ในด้านของกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีในระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของประชาชนในลักษณะของเครือข่ายชุมชนให้มากขึ้น ส่งเสริมกิจกรรมการดำเนินงานทางด้านการผลิต การตลาด เพื่อลดปัญหาการผูกขาดการจำหน่ายทั้งปัจจัยการผลิตและผลผลิต อีกทั้งเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองทางการตลาดให้เข้มแข็งขึ้น

6. องค์กรบริหารส่วนตำบลมีแผนงานและโครงการส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองน้อยมาก และขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเพื่อนำไปปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ดังนั้นองค์กรบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนกิจกรรมโครงการฯของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ทางด้านงบประมาณ ด้านความเข้มแข็ง ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านการบริหารจัดการและด้านการเรียนรู้ รวมถึงการตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง